



Hushållens skulder och finansiell stabilitet

Riksgäldsdirektör

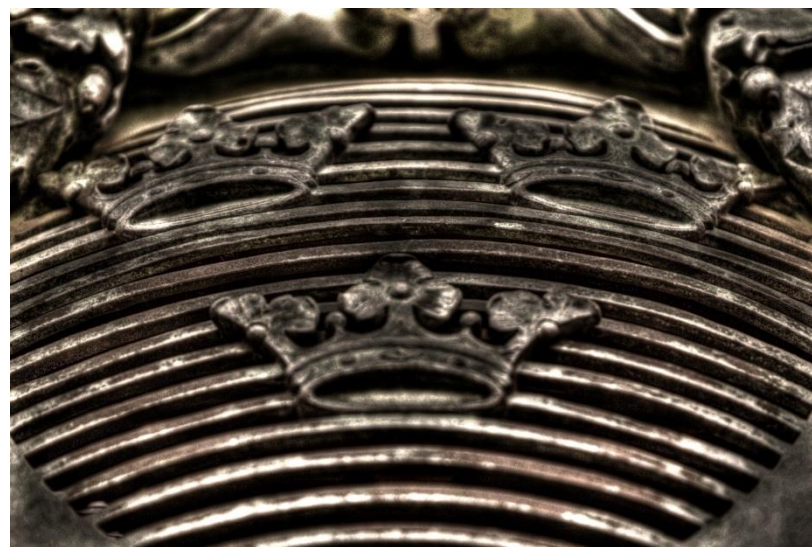
Hans Lindblad

2015-09-29

Riksgäldens roll och uppdrag

Riksgälden spelar en viktig roll i samhällsekonomin och på finansmarknaden. Vår verksamhet bidrar till att medborgarnas skattepengar används så effektivt som möjligt och att det finansiella systemet förblir stabilt.

- Statens internbank
- Statsskuldsförvaltning
- Garantier och lån
- Insättningsgarantin
- Bankstöd



Finanskris är skuld kris!

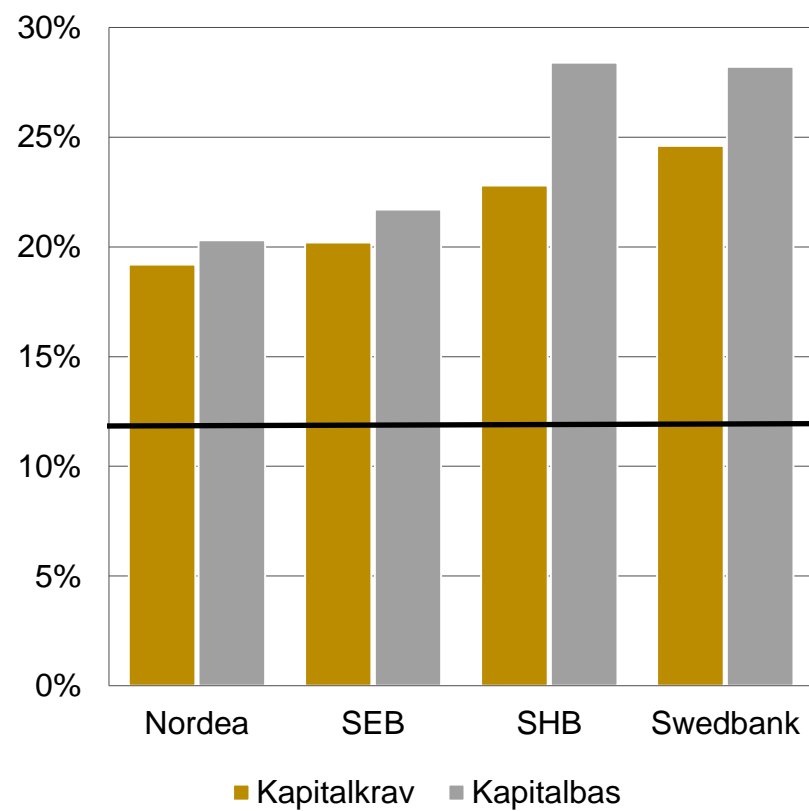
Bästa skyddet mot finanskris är att inte bygga upp för stora skulder

- Statens finanser ska vara starka
- Banker ska vara välkapitaliserade
- Hushållens och företagens skulder ska vara rimliga
- Ett fungerande regelverk

-hur ser det ut?

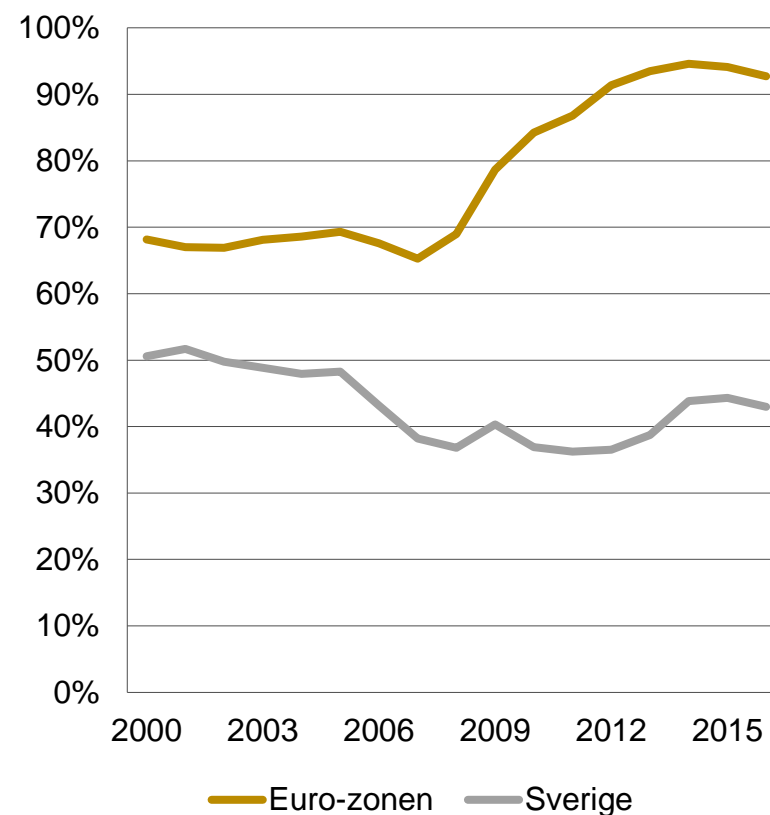
Vad skapar en finansiell kris?

Kapitalkrav och -nivåer (Q2-2015)



Källa: FI

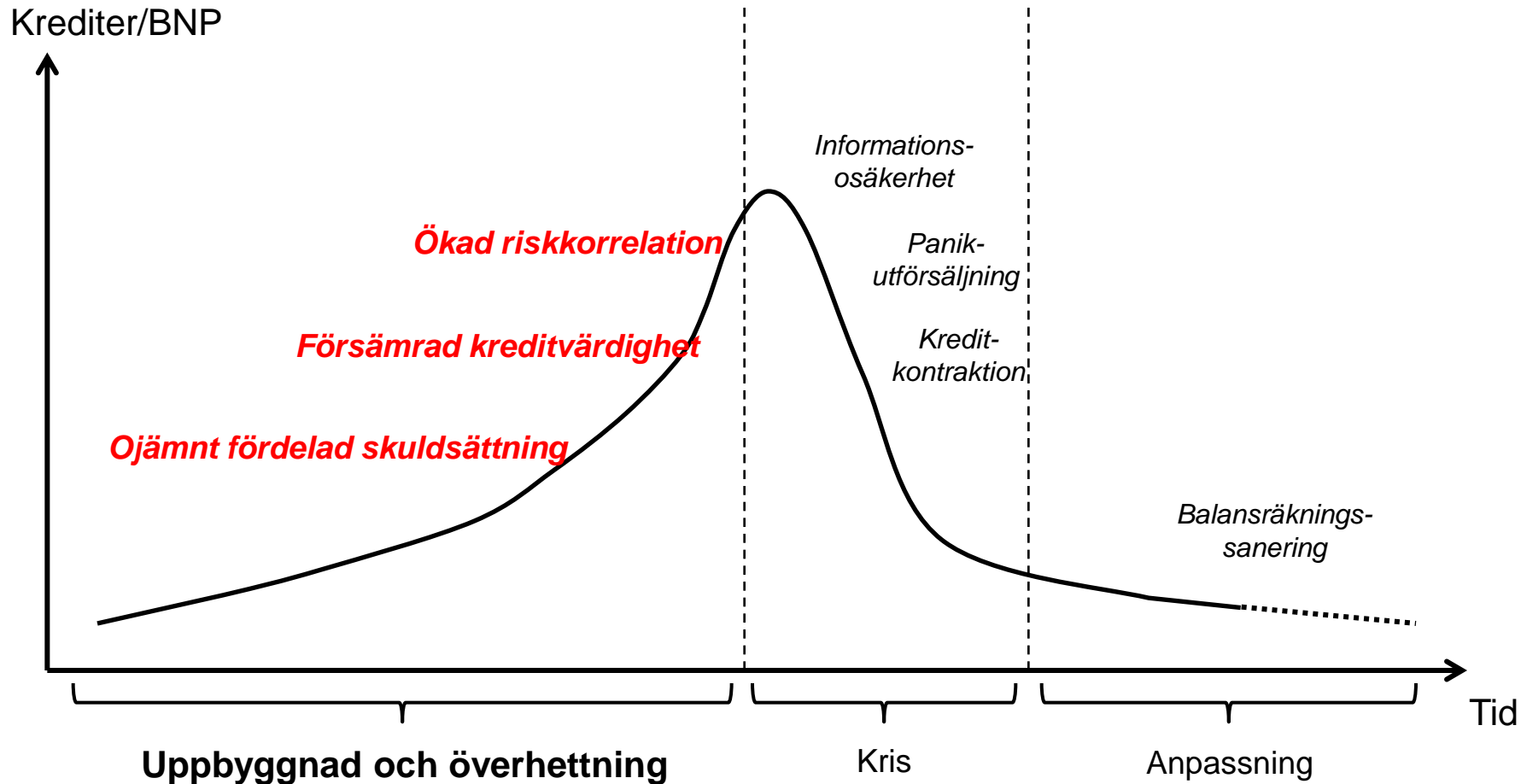
Statsskuld



Källa: Eurostat

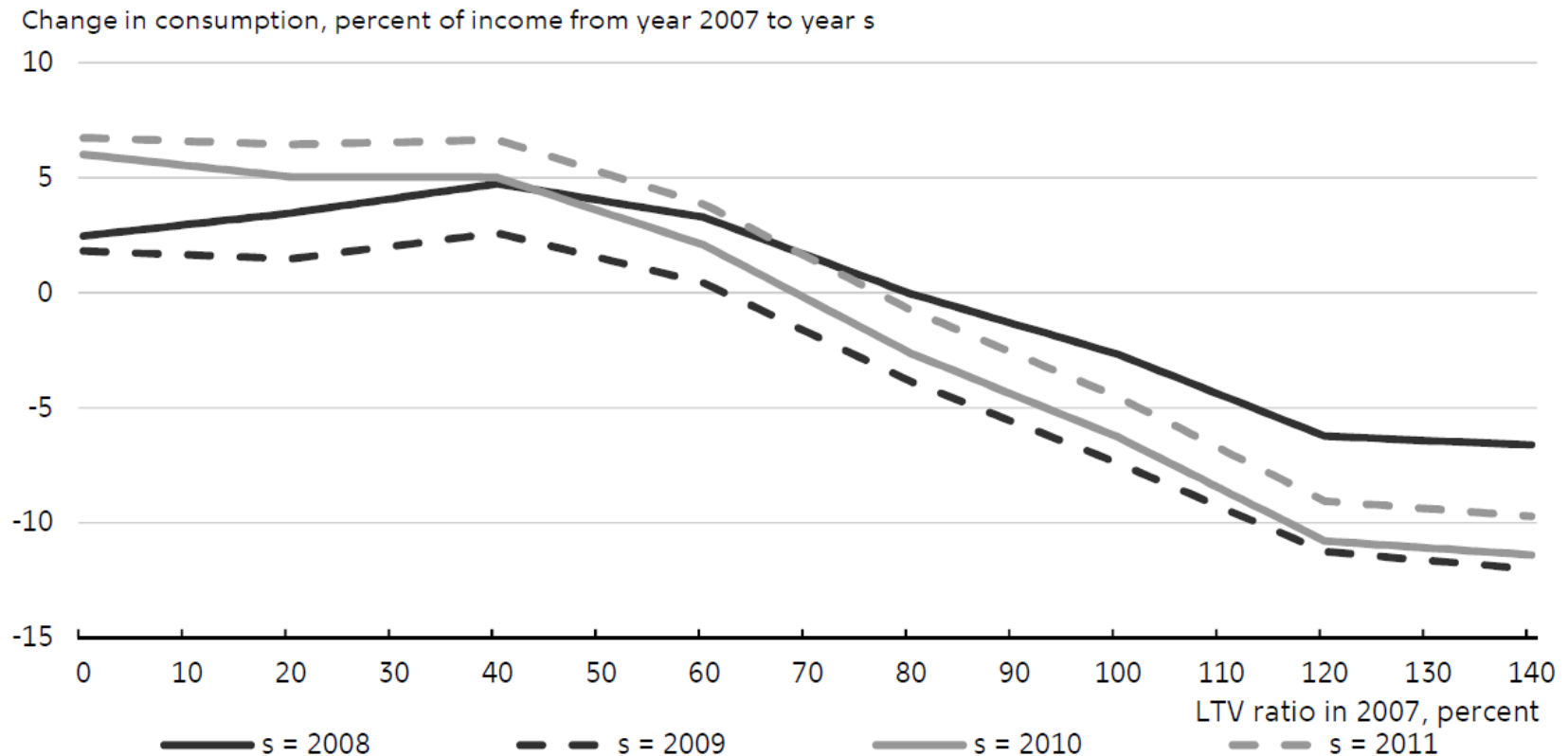
Exempel på problem vid snabb skuldökning

En stiliserad kris-cykel



Hur kan hög enskild skuldsättning bli ett samhällsproblem?

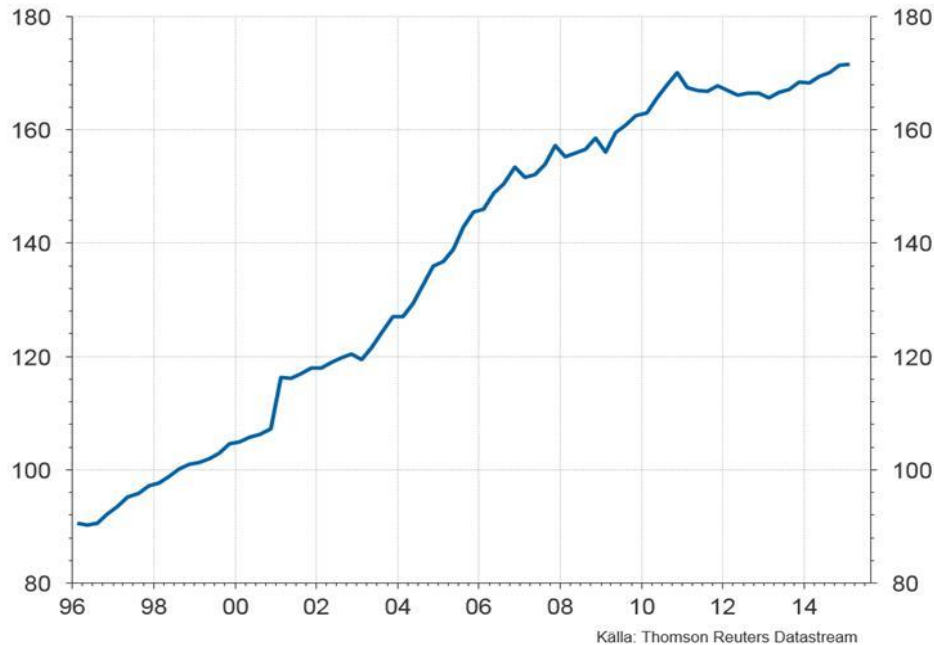
Den danska erfarenheten:



Källa: Andersen mfl. (2014)

Hushållens skuldsättning över tid

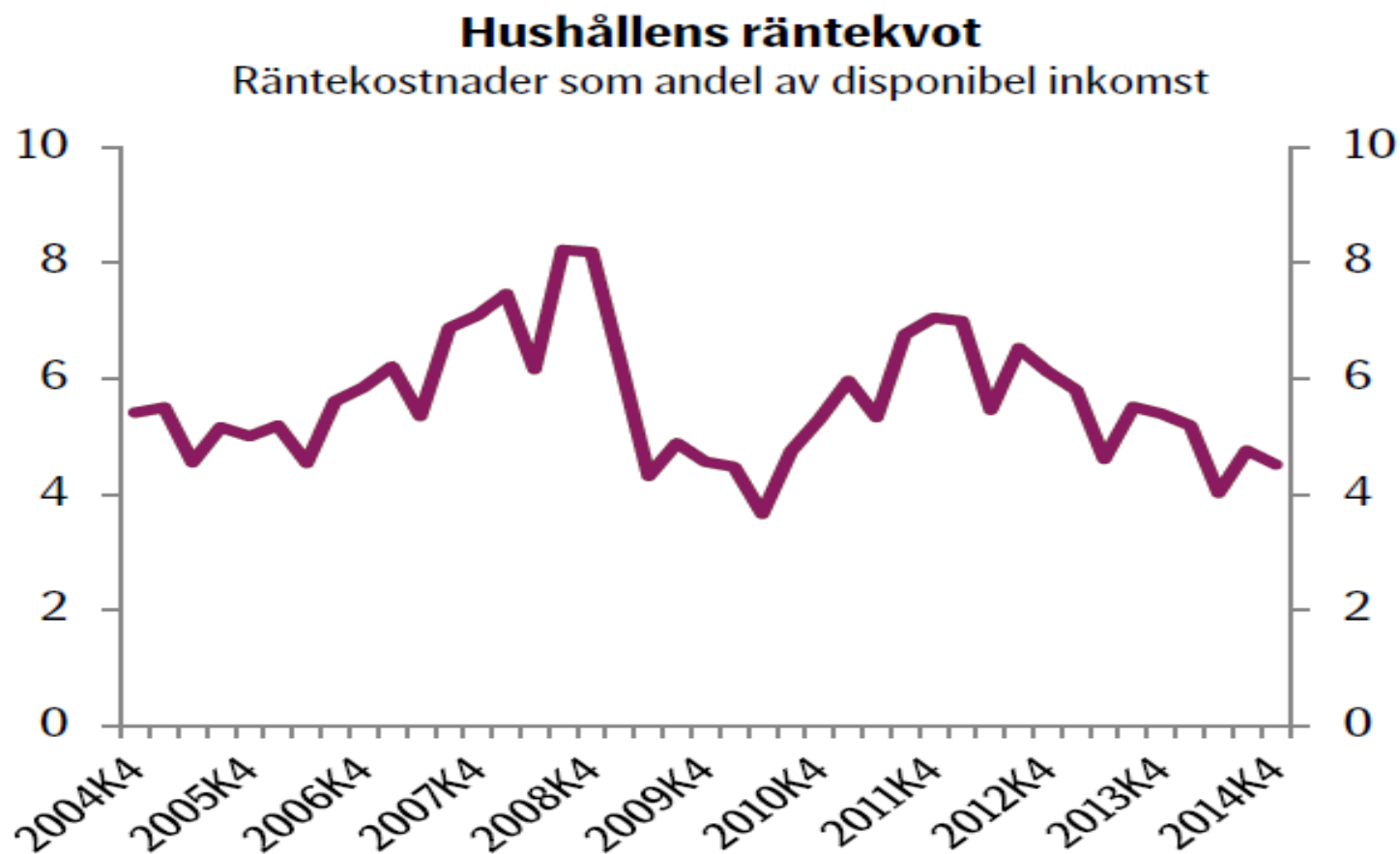
Procent av disponibel inkomst



Vad har drivit på skuldsättningen?

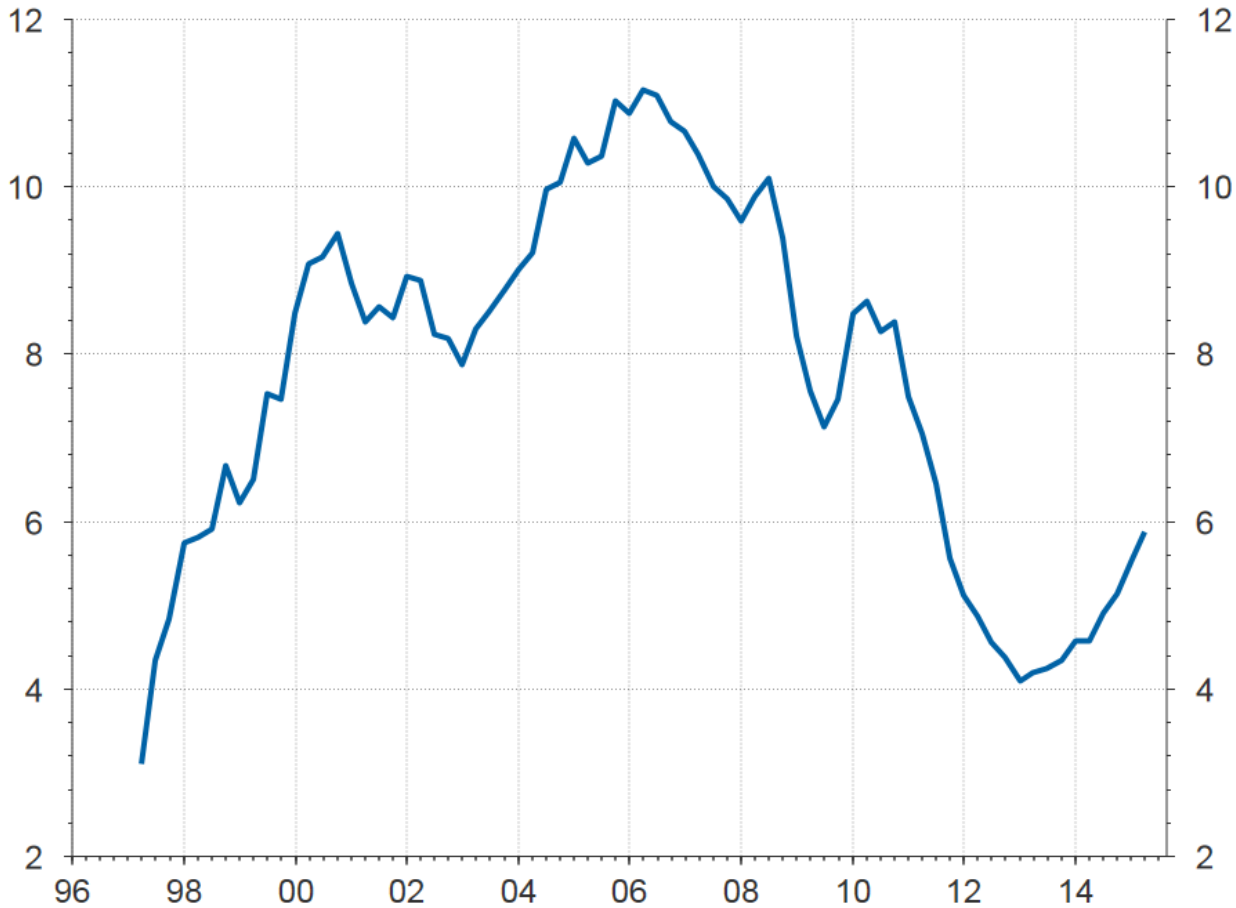
- Lågt bostadsbyggande
- Skattesystemets utformning
- Kreditvillkor för hushåll
- Fallande räntor och stigande inkomster
- Ökat bostadsägande

Hushållens räntekostnader



Hushållens skuldsättning accelererar åter

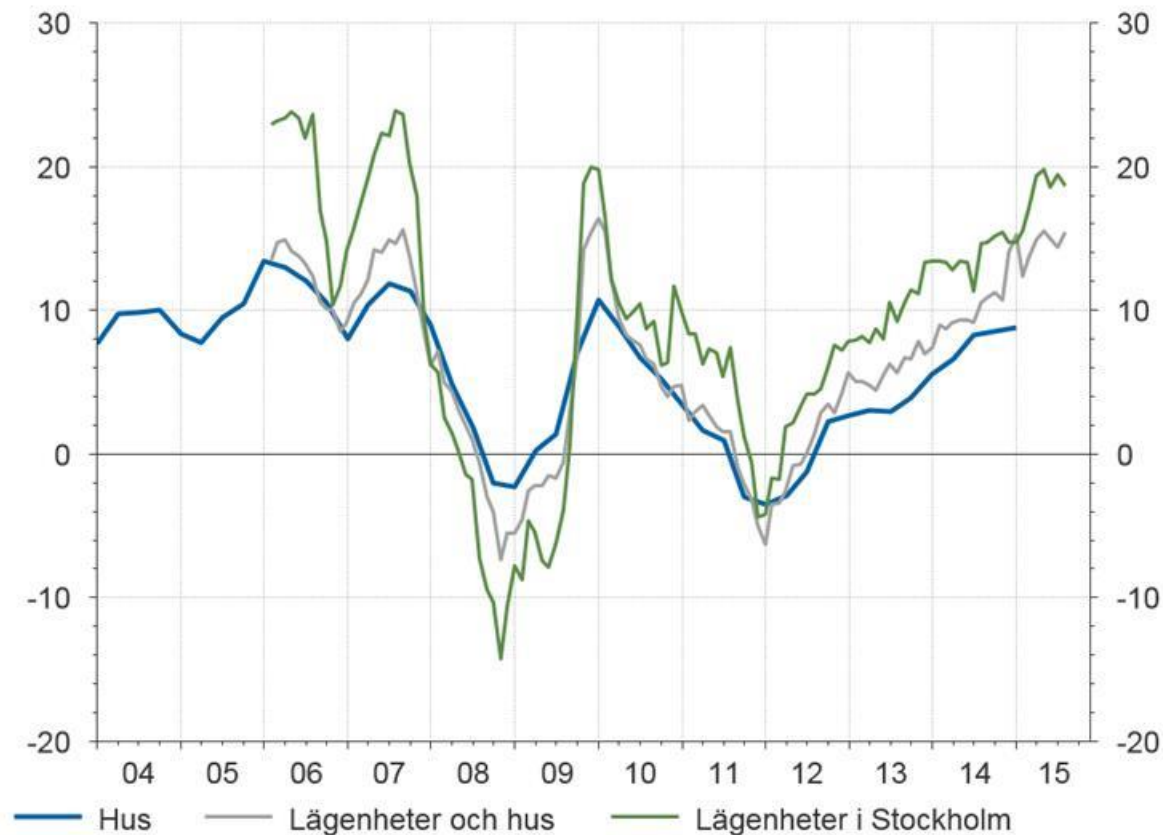
Årlig procentuell ökning



Källa: Thomson Reuters Datastream

Bostadspriserna stiger snabbt

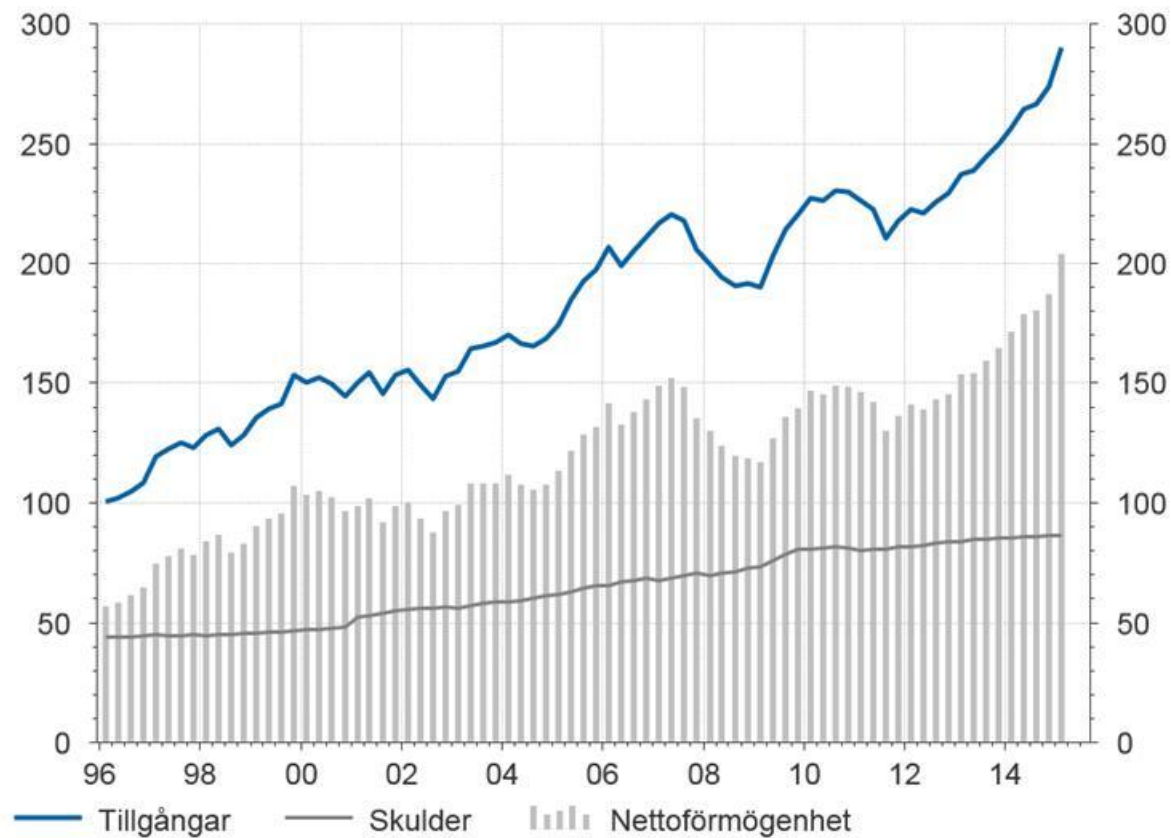
Bostadspriser, årlig procentuell ökning



Källa: Thomson Reuters Datastream

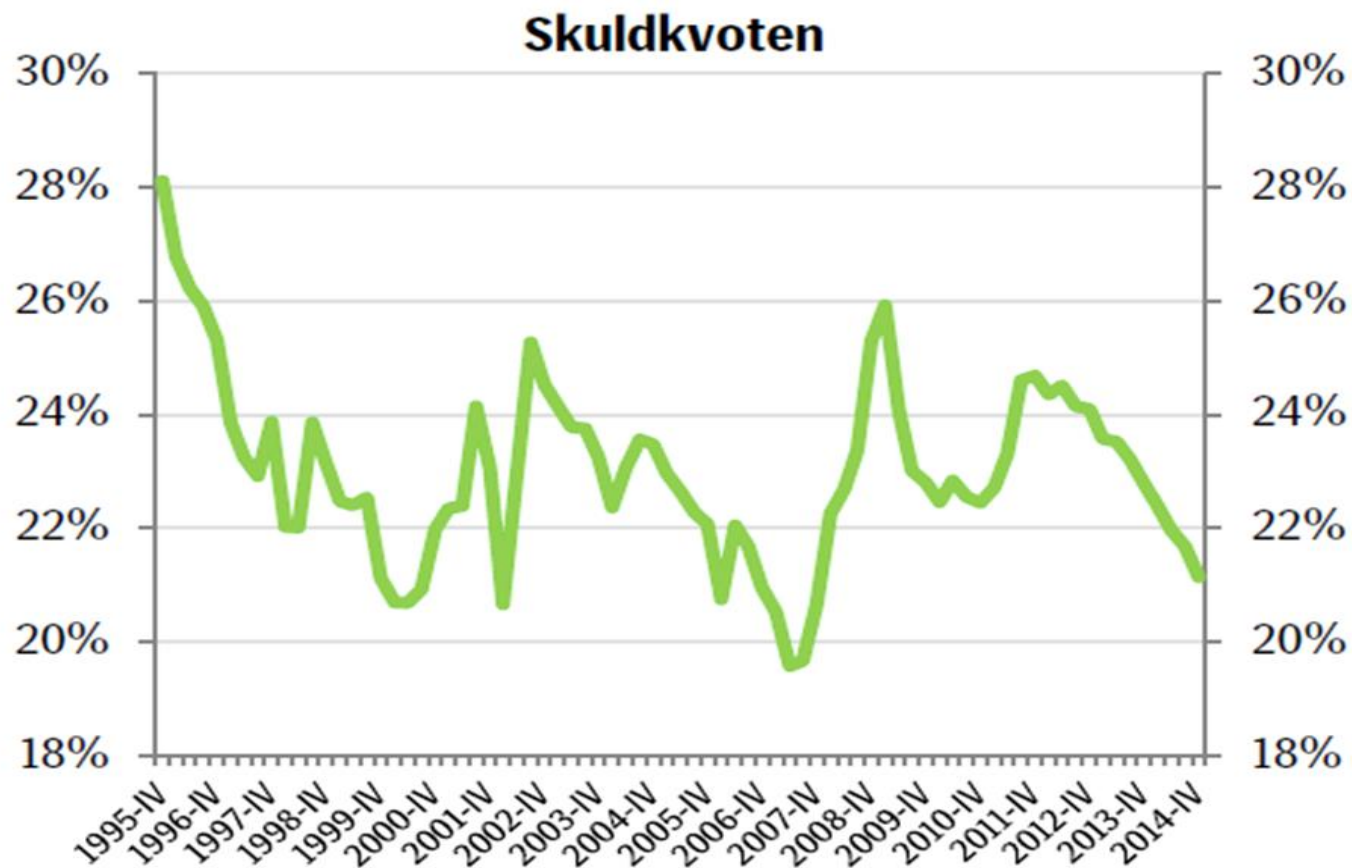
Hushållen allt rikare

Procent av BNP



Källa: Thomson Reuters Datastream

Skuld i förhållande till tillgångar



Resolution – övergripande

- Syfte & mål
 - Upprätthålla kritiska funktioner
 - Undvika smittoeffekter
 - Värna offentliga finanser & minimera statligt stöd
 - Skydda garanterade insättningar & klientmedel
- Grundläggande principer
 - Aktie- och fordringsägare ska bära förluster fullt ut
 - Strikta regler för när och hur skattemedel får användas
 - "No Creditor Worse Off"
- I sammandrag: simulera en konkurs för ägare och långgivare samtidigt som den kritiska verksamheten hålls igång

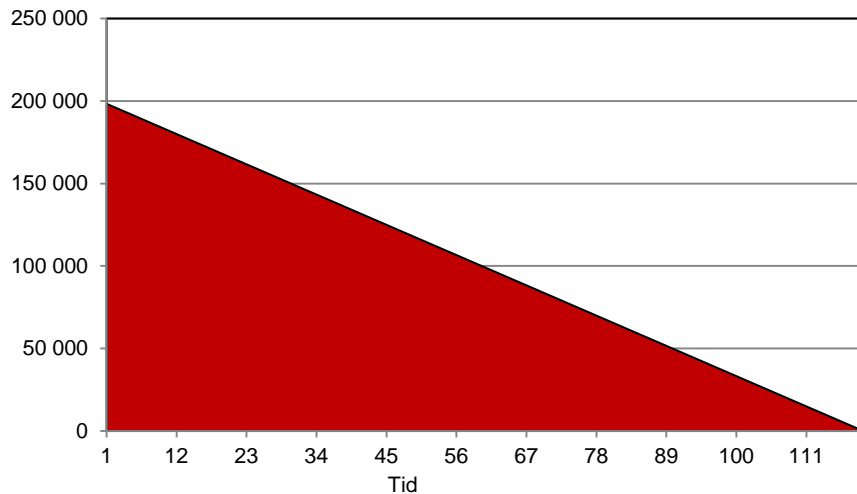
Är amorteringskrav en bra idé?

- Ja, i nuvarande läge.
- Inget samhällsekonomiskt egenvärde i att vara skuldfri
- Amorteringar har dock egenvärde för högt skuldsatta
- Stor grupp högskuldsatta hushåll ökar samhällsekonomin känslighet
- Risken ökar när bostadspriserna ökar snabbt
- Behov av skyndsamhet, nu accelererar skulderna

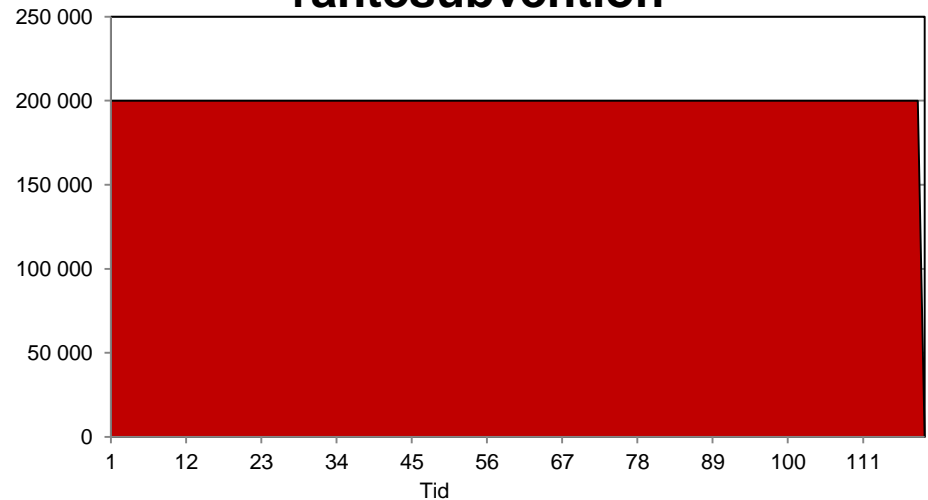
Amorteringskrav eller ränteavdrag?

Effekt på skuld i absoluta tal:

Skuld med rak amortering



Skuld med minskad räntesubvention



Bostadsrättsföreningars skuld

- Viktigt att hushåll kan bedöma bostadsrättsföreningens ekonomi
- Viktigt med full transparens
- Information viktigt, hur kan den bli bättre?
- Jämförbarhet mellan boendeformer underlättas
- Mäklarens roll central
- Rimligt att lägenhetsinnehavarens andel av föreningens skulder beaktas av bankerna vid kreditprövning
- Rimligt att pröva om andelen av föreningens skulder bör ingå i amorteringskravet